Eeva-Johannan eduskuntaterveiset joulukuu 2023

Eduskunnan syyskausi on tullut päätökseen ja ensi vuoden budjetti on tänään hyväksytty. Tänä viimeisenä budjetin käsittelypäivänä äänestimme yli 400 kertaa eli painoimme äänestysnappeja lähes neljä tuntia. Huomenna on vielä viimeinen istuntopäivä ja sen jälkeen alkaa eduskunnan istuntotauko.

Kaikesta asiantuntijoiden ja opposition kritiikistä ja vastustuksesta huolimatta hallituksen esitys on mennyt läpi lähes muokkaamattomana. SDP esitti hallitukselle paremman oikeudenmukaisemman vaihtoehdon, johon he eivät kuitenkaan tarttuneet vaan vievät läpi kylmän leikkauslinjansa, joka tulee viemään köyhyyteen kymmeniä tuhansia ihmisiä, mukaan lukien noin 17 000 lasta.

Joulukuussa Jutta Urpilaisen presidentinvaalikampanja lähti tosissaan käyntiin ja Jutta on kiertänyt maata. Salossa ja Turussa käydessään Jutta sai hyvin lämpimän vastaanoton, ja tilaisuudet olivat aivan täynnä ihmisiä. Jatketaan vielä tammikuussa samaan malliin ja tehdään Jutasta seuraava tasavallan presidentti!

Hallituksen kovat leikkaukset läpi eduskunnassa

Joulukuu kului eduskunnassa pääasiassa ensi vuoden budjetin ja siihen liittyvien budjettilakien loppukäsittelyssä. Hallitus enemmistöllään äänesti odotetusti esityksensä läpi. Erityisesti sosiaaliturvaleikkauksista käytiin paljon keskustelua täysistunnoissa ja muutamana päivänä istunto kesti aina yöhön kello kahteen asti. Keskustelun aikana hallitukseen puolelta salia kuului hyvin loukkaaviakin sanavalintoja pienituloisista puhuttaessa. Sosiaaliturvaa saavia on jopa kutsuttu loisiksi ja varkaiksi. Kun hallitus ei pysty muuten puolustamaan julmia leikkauksiaan ovat hallituspuolueiden edustajat alkaneet haukkumaan ja syyttämään pienituloisia ihmisiä.

Hallituksen politiikka on epäoikeudenmukaista ja vailla tasapainoa. Pienituloisilta viedään jopa useita satoja euroja kuussa samalla, kun olutveroa ja solidaarisuusveroa alennetaan. Hallituksen veropolitiikasta hyötyy eniten pääministerin tuloluokka ja hyvätuloiset sijoittajat. Hallitus leikkaa jo valmiiksi liian alhaista perusturvaamme kovalla kädellä ilman, että edes arvioitaisiin, miten kaikki nämä leikkaukset yhdessä vaikuttavat ihmisten perusoikeuksiin ja ihmisoikeuksiin.

Hallitus vei eduskunnassa läpi jopa kaikkein viimesijaisimman turvan eli toimeentulotuen leikkauksen. Hallituksen esitys mm. mahdollistaa toimeentulotukea saavan pakottamisen muuttamaan halvempaan asuntoon. Kuitenkaan asumistuen vuokranormin täyttäviä edullisia asuntoja ei ole kaikkialla saatavilla riittävästi ja avoimeksi jäi kuinka kauas ihminen tai perhe voi joutua muuttamaan.

Itseäni tulevana vuonna tulee huolestuttamaan erityisesti kaikkien niiden lasten tilanne, jotka hallitus työntää köyhyyteen leikkaamalla heidän vanhempiensa tuloista jopa useita satoja euroja. Hallitus sanoo, että se kohdistaa leikkauksensa ihmisiin ”jotka voivat parantaa asemaansa työllistymällä”, mutta miten lapsi voi parantaa omaa tai perheensä asemaa, kun hänen vanhempansa jää työttömäksi?

Hallituksen leikkauspolitiikalle löytyy parempi vaihtoehto

Hallituksen kylmälle leikkauspolitiikalle löytyy kuitenkin parempi vaihtoehto. SDP:n marraskuussa julkistama vaihtoehtobudjetti on parempi vaihtoehto suomalaisille, Suomen taloudelle ja myös julkiselle taloudelle. Vaihtoehtomme todistaa, että leikkaukset kaikista pienituloisimpien

toimeentuloon eivät ole välttämättömiä, kuten hallitus väittää. SDP:n vaihtoehdossa emme leikkaa kaikista pienituloisimmalta ja samalla anna rikkaille verokevennyksiä. Jos vaihtoehtomme toteutettaisiin, jäisi pieni ja keskituloisille enemmän rahaa käteen kuin hallituksen vaihtoehdossa.

SDP:n vaihtoehdossa muun muassa:

- Pidämme kiinni siitä, minkä jo vaaleissa lupasimme: emme leikkaa sosiaaliturvasta, terveydenhuollosta tai koulutuksesta.
- Alennamme pieni- ja keskituloisten työntekijöiden ja eläkeläisten verotusta enemmän kuin hallitus.
- Perumme työntekijöiden asemaan kohdistuvat heikennykset sekä säilytämme aikuiskoulutustuen ja vuorotteluvapaan.
- Alennamme päivähoitomaksuja.
- Pidämme kiinni ilmastotavoitteista ja luontokadon torjumisesta.
- Käytämme yhteiset verovarat julkisen terveydenhuollon vahvistamiseen, emme yksityisen terveysbisneksen tukemiseen.
- Panostamme tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatioihin ja lisäämme korkeakoulujen aloituspaikkoja.

Työni Opetushallituksen johtokunnassa jatkuu ja alkaa eduskunnan tasa-arvoneuvostossa

Syksyn aikana Opetushallituksen johtokunta päätti kautensa ja samalla loppui oma kauteni puheenjohtajana. Jatkan kuitenkin johtokunnassa yhä jäsenenä ja johtokunta valitsi minut järjestäytymiskokouksessaan myös alkaneelle kaudelle johtokunnan varapuheenjohtajaksi. On ilo päästä jatkamaan Opetushallituksen johtokunnassa tärkeää työtä suomalaisen koulutuksen kehittämiseksi. Opetushallituksen työllä on erittäin keskeinen asema, kun pyrimme kääntämään osaamistulosten laskun nousuun.

Tämän lisäksi minut nimitettiin eduskunnan tasa-arvoneuvostoon jäseneksi. Tasa-arvoneuvoston tehtävänä on edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta eduskuntatyössä. Edellisellä kaudella neuvosto muun muassa tilasi Tasa-arvo eduskuntatyössä seurantatutkimuksen, jossa tarkasteltiin kansanedustajien kokemuksia sukupuolten tasa-arvosta.

Jutan kampanja kiertänyt joulukuussa ympäri Suomen

2.12. Jutta Urpilainen nimettiin virallisesti SDP:n ylimääräisessä puoluevaltuuston kokouksessa presidenttiehdokkaaksemme. Samana päivänä illalla olleeseen kampanjastarttiin jonotettiin ulos asti ja kampanja sai erittäin hyvän aloituksen. Heti 3.12. alkoi kampanjakiertue ympäri Suomen.

Puoluevaltuustossa pitämässään puheessa Jutta korosti erityisesti yhteisvastuun viestiä. Hän on ehdolla, koska Suomi tarvitsee presidentin, jonka mielestä ketään ei jätetä. Jutta julisti olevansa ehdokkaan työväen presidentiksi, koska palkansaajat ansaitsevat puolustajansa myös maan korkeimmassa tehtävässä. Jutan puheen keskeisen viestin voi kiteyttää kolmeen sanaan puolustamme, arvoja ja rajoja. Meidän kaikkien yhdessä on puolustettava meille tärkeitä arvoja niin kotimaassa kuin maailmalla sekä pidettävä huolta maamme turvallisuudesta näinä epävarmoina aikoina. Tähän tarvitsemme presidentin, jonka arvot ovat kohdillaan.

Kampanjakiertueella ympäri Suomen Jutta ja Jutan viesti on saanut erittäin lämpimän vastaanoton. Turussa järjestetyt kampanjatilaisuudet olivat erittäin suosittuja ja kaikki eivät edes päässet Ravintola koulussa pidetyssä iltatilaisuudessa istumaan, kun sali oli niin täynnä. Tammikuussa on vielä tiivis kampanjarupeama ennen ensimmäistä kierrosta ja joten lähdetään kaikki yhdessä kampanjoimaan Jutan puolesta ja äänestämään Jutta vaalin toiselle kierrokselle.

Oppimistulosten kääntäminen nousuun vaatii useita erilaisia toimia

Joulukuussa julkaistiin myös uudet Pisa-tulokset ja pitkään huolestuttanut osaamistason laskeminen on vain jatkanut entisestään. On selvää, että tähän on vastattava nopeasti moninaisin eri keinoin. Nopeaa lääkettä ei kuitenkaan ole vaan osaamistulosten nostaminen vaatii myös aikaa ja pitkäjänteistä työtä.

Erityistä huolta herättää perustaitojen, kuten lukutaidon heikkeneminen. Heikkojen lukijoiden osuus on kolminkertaistunut 2000-luvun alun seitsemästä prosentista 21,4 %:iin, yli viidennekseen. Lukutaidossa muutos on suurempi kuin koskaan aiemmin.

Orpon hallitusohjelmassa vahvistetaan perustaitojen opetusta peruskouluissa. Hallitus on lisäämässä perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 3 vuosiviikkotunnilla, jotka on tarkoitus kohdistaa luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Nämä tulevat tarpeeseen, mutta samalla olen huolissani kuntien taloudellisen tilanteen heikkenemisen vaikutuksista koulutuksen resursseihin ja opettajien määriin. Myös Orpon hallituksen sosiaaliturvaleikkausten mukanaan tuoma lapsiperheköyhyyden lisääntyminen voi tuoda mukanaan lisää sosioekonomisen taustan mukaan eriytyneitä laskevia oppimistuloksia.

Viime vaalikaudella käsitellessään koulutuspoliittista selontekoa sivistysvaliokunta teki 17 kannanottoa, joissa painopisteenä oli osaamistason nostamisen ohella juuri perustaitojen parantaminen. Hallitus on perustamassa peruskoulun tulevaisuustyön parlamentaarista seurantaryhmää. Toivon, että tätä viime vaalikauden parlamentaarista sivistysvaliokunnan pohdintaa hyödynnetään tässä työssä

Viime vaalikaudella Marinin hallitus teki merkittäviä uudistuksia koulutusjärjestelmäämme. Tuolloin toteutettiin muun muassa suuri oppivelvollisuusuudistus ja vahvistettiin monin tavoin varhaiskasvatusta. Nyt tulee keskittyä erityisesti peruskoulun ja perustaitojen oppimisen vahvistamiseen, jotta jokainen lapsi ja nuori oppii kunnolla lukemaan ja laskemaan ja oppimistulosten heikentynyt suunta saadaan käännettyä. Tässä työssä myös opetussuunnitelmia pitää tarkastella uudistaen ja tehden lisää tilaa lukemiselle ja perustaidoille.

Hallitus ajaa alas tärkeää lukutaito-ohjelmaa

Jo viime vaalikaudella lukutaidon heikkenemiseen etsittiin keinoja monin tavoin mm. eduskunnan valtiovarainvaliokunnan aloitteesta laaditulla lukutaitostrategialla ja lukutaito-ohjelmalla, joissa minä olin aloitteellinen. Vaikka hallitus ohjelmassaan lupaa ohjelmalle jatkoa, tulee se käytännössä ajamaan ohjelmaa alas puolittamalla sen rahoituksen ensi vuodelle 700 000 euroon ja tämän jälkeen 250 000 euroon vuodessa. Lukutaito-ohjelman jatkaminen olisi erittäin tärkeää, mutta tähänkään hallitus ei ole valmis panostamaan riittävästi.

Kysyin asiasta myös 7.12. kyselytunnilla opetusministeri Henrikssonilta, mutta valitettavasti en saanut suoraa vastausta, miksi hallitus on ajamassa tätä tärkeää ohjelmaa alas. Lukutaito on kaiken oppimisen ja jopa yhteiskunnassa toimimisen perusedellytys, joten lukutaidon heikkenemisellä voi olla hyvinkin suuria yhteiskunnallisia vaikutuksia, ellei siihen puututa. Tämän takia lukutaito-ohjelmaa tulee rahoittaa myös jatkossa riittävästi.

Onnea valmistuneille!

Yleensä uusia ylioppilaita ja ammatillisesta koulutuksesta valmistuneita juhlistetaan suuresti keväällä, mutta monien opinnot valmistuvat myös joulukuussa, joten haluan onnitella kaikkia nyt valmistuneita ja toivottaa onnea tulevaisuuteen.

Sain tänä vuonna kunnian puhua Luostarivuoren lyseon lukion lakkias- ja itsenäisyyspäiväjuhlassa, josta aikanaan itse valmistuin ylioppilaaksi. Puheessani puhuin koulutuksen ja osaamisen merkityksestä, tulevaisuuslukutaidosta, luottamuksen merkityksestä ja lopuksi onnellisuuden salaisuudesta. Halusin puheessani kannustaa heitä kaikkia tavoittelemaan rohkeasti unelmiaan ja pyrkimään toivomilleen aloille. On tärkeää, että jokainen lapsi ja nuori voi unelmoida ja saavuttaa unelmansa. Tämän mahdollistaminen on meidän päättäjien ja hyvinvointivaltion tärkeimpiä tehtäviä. Korostin myös puheessani, että epäonnistumisia ei kannata liikaa pelätä, sillä aina voi yrittää uudestaan.

Korostin puheessani myös tulevaisuustaitojen merkitystä. Tulevaisuuslukutaidon avulla pystyy hahmottamaan paremmin vaihtoehtoisia tulevaisuuksia, ymmärtämään oman roolinsa ja vastuunsa tulevaisuuden rakentamisessa sekä tarkastelemaan tulevaisuudesta käytävää keskustelua kriittisesti. Tulevaisuuden ennakoinnista on tullut entistä vaikeampaa. Maailman monimutkaisuus, nopeat muutokset ja kriisit vaativat nykyistä parempia tulevaisuustaitoja meiltä kaikilta. Toimin eduskunnassa sivistysvaliokunnan lisäksi myös tulevaisuusvaliokunnan jäsenenä ja valiokuntamme on esittänyt, että tulevaisuuslukutaito tulisi ottaa osaksi opetussuunnitelmia koko EU:n alueella.

Lopuksi puhuin onnellisuudesta. On huolestuttavaa, että nuorten mielenterveyden haasteet ovat entistä yleisempiä. Tulevaisuusbarometrin mukaan enää vain 34 prosenttia nuorista odottaa innolla tulevaisuutta ja näkee siinä mahdollisuuksia. Eniten epävarmuutta ja turvattomuutta aiheuttavat oma tulevaisuus, työelämä ja työnteko. Nuoria huolestuttaa oma toimeentulo, maailman tapahtumat, ilmastonmuutos ja omassa työssä ja opinnoissa onnistuminen. Nuoret toivovat tulevaisuudeltaan yksinkertaisia asioita; läheisiä ihmisiä, mielekkään työn, vakaan toimeentulon ja hyvän terveyden. Tämä ei ole liikaa vaadittu.

Päätin edesmenneen presidenttimme Mauno Koiviston ohjenuoraan, jota meidän kaikkien olisi hyvä seurata: *”Ellemme varmuudella tiedä, kuinka tulee käymään, olettakaamme, että kaikki käy hyvin.”*

Hallitus lisää jännitteitä työmarkkinoilla

Ammattiyhdistysliike järjesti 14.12. laajoja lakkoja hallituksen työelämäheikennyksiä vastaan. Liitot tarjosivat hallitukselle vaihtoehdon luopua sen epäoikeudenmukaisista työnantajia suosivista työntekijöiden oikeuksien heikennyksistä, mutta hallitus ei tähän tarttunut. Hallitus on tehnyt jo hallitusohjelmaneuvotteluissa päätöksen kuunnella vain työnantajia, eikä työntekijöillä ole ollut aitoa mahdollisuutta neuvotella hallituksen esityksistä.

Hallituksen leikkaukset ja heikennykset tulevat heikentämään työntekijöiden oikeuksia merkittävästi muun muassa rajaamalla lakko-oikeutta, leikkaamalla työttömyysturvaa, säätämällä ensimmäisen sairauspäivän palkattomuudesta ja helpottamalla irtisanomista. Työntekijöillä ja ammattiliitoilla on täysi oikeus puolustaa omia oikeuksiaan myös lakkoilemalla. Lakko-oikeus on keskeinen osa demokraattista yhteiskuntaa. Lakkoihin löytyy kuitenkin myös helppo ratkaisu. Hallitus luopuu yksipuolisesta työmarkkinapolitiikastaan ja alkaa aidosti neuvottelemaan molempien osapuolien kanssa, kuten meillä on ollut täällä Suomessa tapana. Meidän vahvuutemme on yhdessä sopiminen ja hallitus nyt hajottaa tätä luoden epävarmuutta ja jännitteitä työmarkkinoille.

Vaalitarkkailumatkalla Serbiassa

Viikkoa ennen joulua osallistuin kansainväliseen vaalitarkkailuoperaatioon Serbiassa, jossa käytiin parlamentti- ja aluevaalit 17.12. Suomesta operaation osallistui itseni lisäksi myös Petri Huru perussuomalaisista ja Pauli Aalto-Setälä kokoomuksesta. Minä ja Huru olimme vaalitarkkailijoina Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö Etyj:n parlamenttivaltuuskunnan kautta, jossa olemme varajäseniä molemmat ja Aalto-Setälä Euroopan neuvoston kautta. Tapasimme myös Suomen Serbian suurlähettiläs Niklas Lindqvistin.

Minä tarkkailin vaaleja pääosin Serbian toiseksi suurimmassa kaupungissa Novi Sadissa, joka sijaitsee noin tunnin matkan päässä Belgradista. Seurasimme kuusitoistatuntisen päivän aikana vaalitoimituksen sujumista yhteensä viidellätoista äänestyspaikalla. Viivyimme jokaisella äänestyspaikalla reilun puoli tuntia ja kävimme kaavakkeiden avulla läpi asioita kuten henkilöpapereiden tarkistamista, sitä onko vaaliuurnat sinetöity, onko vaalihuoneisto järjestetty siten, että vaalisalaisuus säilyy ja ovatko äänestyspaikat esteettömiä. Belgradissa seurasimme myös yhden vaalihuoneiston avaamista ja sulkemista sekä äänten laskentaa. Meidän lyhytaikaisten tarkkailijoiden joukon lisäksi maassa on ollut myös pitkäaikaisia tarkkailijoita, jotka ovat seuranneet mm. vaalikampanjointia. Vaalitarkkailulla on oma tärkeä roolinsa demokratiassa.

Eeva-Johanna

Tiedotteet

Oppimistulosten kääntäminen nousuun vaatii aikaa ja useita erilaisia toimia.

Tapaamiset ja tilaisuudet

2.12. SDP:n teltalla Raision joulutapahtumassa
4.12. Varsinais-Suomen maakuntahallituksen hankerahoitusjaoston kokous
4.12. Puheenvuoro eduskunnan ikäverkoston seminaarissa
5.12. Puhe luostarivuoren lukion lakkias- ja itsenäisyysjuhlassa
6.12. Presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotolla
7.12. Fifur ry:n joululounas
10.12. Jutan päivän brunssilla Aboa Vetus Ars Novassa presidenttiehdokas Jutta Urpilaisen kanssa
11.12. Turun Ammattikorkeakoulu oy hallituksen kokous
12.12. Maakuntavaltuuston kokous
12.12. Turun kaupunginvaltuuston kokous
13.-18.12. Etyjin vaalitarkkailuoperaatiossa Serbiassa
18.12. Varsinais-Suomen maakuntahallituksen maankäyttöjaoston etäkokous
19.12. Eduskunnan saaristomeriryhmän kokous ja aamiastapaaminen ”Miten Saaristomerestä tehdään ravintokierron pilottialue?”
20.12. Kokonaisvaltaisen turvallisuuden kehittämisryhmän järjestäytymiskokous

Minulle ajatuksesi ja kommenttisi ovat tärkeitä. Ota yhteyttä:

eeva-johanna.eloranta@eduskunta.fi
puh. 050 523 2309

Avustajani eduskunnassa (lomalla 20.12.– 7.1.)
Ville Kurtti
ville.kurtti@eduskunta.fi
puh. 050 300 43